

**УИЛЬЯМ
ШЕКСПИР**

CYMBELINE

Уильям Шекспир
Cymbeline

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=25476439

Cymbeline:

Содержание

ENSIMMÄINEN NäYTÖS	6
TOINEN NäYTÖS	55
Конец ознакомительного фрагмента.	61

William Shakespeare

Cymbeline

Näytelmän henkilöt:

CYMBELINE, Britannian kuningas.

CLOTEN, kuningattaren poika ensimmäisestä naimisesta.

LEONATUS POSTHUMUS, Imogenin puoliso.

BELARIUS, maanpakolainen ylimys, valenimeltään Morgan.

GUIDERIUS, | Cymbelinen pojat, valenimiltään Polydor ja

ARVIRAGUS, | Cadwal, Belariuksen poikina pidetyt.

PHILARIO, Posthumuksen ystävä, | italialaisia.

JACHIMO, Philarion ystävä, |

Ranskalainen ylimys, Philarion ystävä.

CAJUS LUCIUS, roomalaisen sotajoukon johtaja.

Roomalainen sotapäällikkö.

Kaksi brittiläistä sotapäällikköä.

PISANIO, Posthumuksen palvelija.

CORNELIUS, lääkäri.

Kaksi ylimystä.

Kaksi vanginvartijaa.

Kuningatar, Cymbelinen puoliso.

IMOGEN, Cymbelinen tytär edellisestä naimisesta.

HELENA, Imogenin kamarirouva.

Herroja ja rouvia, Rooman senaattoreja, tribuuneja, henki-
ilmiöitä, tietäjä, hollantilainen ylimys, espanjalainen ylimys,
soittoniekkvoja, sotaherroja, päälliköitä, sotamiehiä, lähettiläitä ja
muita seuralaisia.

Tapaus milloin Britanniasta, milloin Italiasta.

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

Ensimmäinen kohtaus.

Britannia. Cymbelinen lumilinnan puutarhat

(Kaksi ylimystä tulee.)

1 YLIMYS.

Tääll' ovat kaikki nurpeillaan; ei veri
Niin ilmaa noudata kuin hovikkomme
Kuninkaan katsetta.

2 YLIMYS.

Mut mikä syynä?

1 YLIMYS.

Näet, tyttärensä, vallan perillinen,
Jot' avionsa ainoon pojan vaimoks
Hän aikoi – lesken, näet, nai hän hiljan —
Valinnut köyhän on, mut kelpo herran.
Vihityt ovat; vankina on vaimo;
Mies maanpaossa; muodoissa on murhe,
Mut kuningas, ma luulen, sydämessään
Sen tuntee.

2 YLIMYS.

Kuningasko vain?

1 YLIMYS.

Hän myöskin,
Jok' immen kadotti, ja äiti myöskin,
Mi kauppaa suosi; mutta ylimykset,
Vaikk' onkin heillä kasvot yhtä maata
Kuin kuninkaan ja vaikka nurisevat,
Niin sydämmestään iloitsevat.

2 YLIMYS.

Miksi?

1 YLIMYS.

Hän, jok' ei neittä saanut, mies on halpa,
Huonolle maineellekin liian huono.
Ken hänet sai, – ma tarkoitan: ken nai, —
Mies-parkaa, oi! ja siksi maanpaossa —
Niin kelvos mies on, että, vaikka etsit
Maanpiirin halki hälle vertaista,
Niin verrattavasi aina jotain puuttuu.
Ma luulen, ettei toista ole, jossa
Niin kaunis ulkomuoto somistaisi
Niin ehon sielun.

2 YLIMYS.

Liikoihin jo menee.

1 YLIMYS.

Ei toki yli hänen ansionsa;
Kutistan pikemmin kuin venytän
Arvonsa mittaa.

2 YLIMYS.

Nimi? Sukuperä?

1 YLIMYS.

En tunne juuriaan. Mut isä oli
Sicilius, joka kunnialla soti
Cassibelanin kanssa Roomaa vastaan.
Tenantiukselt' arvonsa hän sai,¹
Jot' urhokkaasti palveli ja taidoin;
Sai siitä liikanimen Leonatus.
Häll' oli, paitse tätä nuorukaista,
Kaks poikaa vielä, jotka miekka käessä
Sortuivat sotaan. Isä, ollen vanha

¹ *Cassibelan*, Trinobantien kuningas, soti Julius Caesaria vastaan. *Tenantius*, Cymbelinen isä, oli Cassibelanin veljenpoika ja seuraaja.

Ja lapsirakas, katoaan niin suri,
Ett' uupui hautaan. Jalo puolisonsa
Hän tätä silloin kantoi, mutta kuoli,
Kun syntyi tää. Kuningas lapsen otti,
Sill' antoi nimen Posthumus Leonatus,
Kasvatti, teki kantapojakseen,
Opetti kaikki, mitä sen-ikäinen
Omistaa saattoi; laps sen otti vastaan,
Niin kuin me ilmaa, heti tarjomalta.
Jo kevät sadon soi. Hän hoviss' oli —
Mi harvinaist' on – kehuttu ja rakas,
Nuorille esikuva; vanhemmille
Avujen peili; vanhuksille lapsi,
Jok' ikäheikot ohjaa; armaalleen,
Jost' on nyt maanpaossa, – tämän maine
Jo todistaa, mink' arvoiseksi miehen
Ja miehen avut katsoi; vaimon vaali
On selvä näyte siitä, mikä oli
Hän miehiään.

2 YLIMYS.

Ma häntä kunnioitan
Jo kertomastanne. Mut sanokaahan:
Kuninkaan ainoako laps tuo tyttö?

1 YLIMYS.

Niin, ainoa. Häll' oli kaksi poikaa —

Jos kuulla kannattaa, niin mieleen pankaa —
Vanhempi oli kolmen vuoden vanha,
Kehdossa toinen; imettäjältään
He varastettiin; mihin joutuivat,
Ei tietoa.

2 YLIMYS.

Kuin pitkä siit' on aika?

1 YLIMYS.

Hyvinkin vuotta parikymmentä.

2 YLIMYS.

Niin ryöstetäänkö kuninkaankin lapset?
Niin pahoin kaitaan? Etsitään niin vitkaan,
Ett' umpeen jäljet käyvät?

1 YLIMYS.

Kummaa olkoon
Ja naurettavaa moinen laiminlyönti,
Mutta totta vain se on.

2 YLIMYS.

Sen kyllä uskon.

1 YLIMYS.

Mut vaiti nyt! Se tuossa on se herra,
Ja kuningatar myös ja prinsessa.

(Menevät.)

Toinen kohtaus.

Sama paikka.

(Kuningatar, Posthumus ja Imogen tulevat.)

KUNINGATAR.

En, tytär, koskaan en sua karsastele,
Jost' usein moitett' äitipuolet saavat.
Sin' olet vankini, mut vartijaltas
Avaimet saat sa, jotka tyrmäs ovet
Sinulle avaa. Ja te, Posthumus, —
Kuninkaan vihat kun saan lauhtumaan,
Niin puhun puolestanne. Häness' yhä
Kytevi raivo; paras teidän oisi
Mukauta tuomioon niin alttihisti
Kuin vaatii viisaus.

POSTHUMUS.

Jos suvaitsette,
Niin tänään lähden.

KUNINGATAR.

Vaaran tuntenette.

Ma kerran puiston kierrän, säälitellen
Ehätyn lemmen tuskaa, vaikk' on teiltä
Kuningas kieltänytkin haastelun.

(Menee.)

IMOGEN.

Tekohyvyyttä! Se käärme hienost' ensin
Kutittaa, sitte pistää. – Rakas ylkä,
Isäni vihaa pelkään, mut en mitään —
Kun valani vain säilyy – mitä mulle
Hän tehnee raivossaan. Sun täytyy mennä;
Mua joka hetki täällä iskut kohtaa
Vihaisten silmään, muu ei lohtunani
Kuin ett' on mailmass' aarre, jonka kerran
Näen vielä.

POSTHUMUS.

Valtiaani! Puolisoni!
Armaani! Älä itke, muuten annan
Syyt' epäilyyn, ett' olen hempeämpi
Kuin sopii miehen. Uskollisin ylkä,
Mi koskaan lemmen vannoi, olen aina.
Pakenen Roomaan nyt, Philarion luo,

Jok' isäni ol' ystävä ja mulle
Kirjeistä tuttu. Sinne kirjoita:
Sanasi, armas, silmin juon, vaikk' onkin
Sapesta muste tehty.

(Kuningatar palajaa.)

KUNINGATAR.

Joutukaa!

Jos tulee kuningas, niin tiesi mitkä
Saan vihat kestää. – (Syrjään.) Tänne häntä toki
Ma johdatan. Jos kuinka häntä loukkaan,
Niin loukkaukset hän lemmen töinä ostaa
Ja kalliin niistä maksaa.

(Menee.)

POSTHUMUS.

Vaikka kestäis

Elomme loppuun nämä jäähyväiset,
Niin kasvais eron tuska vain. Hyvästi!

IMOGEN.

Ei, viivy vielä! Vaikka ratsasajoon
Huvikses lähtisit, niin liian köyhä
Tänlainen ero ois. Kas tässä, armas:
Tää äitini on helmi; ota, armas;

Se kätke, kunnes toista kosit naista,
Kun Imogen on kuollut.

POSTHUMUS.

Mitä? Toista?

Hyvä taivas, omani vaan mulle anna
Ja toisen halauksesta kuolon kahle
Mua estäköön! – (Panee sormuksen sormeensa.)

Tuoss' ole sinä, tuossa,
Siks kunnes tunto turtuu! Sulo armas,
Niinkuin ma sinuun köyhän itseni
Rajattomaksi tappiokses vaihdoin,
Niin sinust' aina turhissakin hyödyn.
Minulle tätä kannan, lemmen kahle
Se on, sill' ihanimman sidon vangin.

(Kiinnittää rannerenkaan hänen ranteeseensa.)

IMOGEN.

Oi, jumalani! Milloin toisemme
Tapaamme taas?

(Cymbeline tulee seurueineen.)

POSTHUMUS.

Voi meitä! Kuningas!

CYMBELINE.

Pois, kurja olento! Pois silmistäni!
Jos halpuudellas hovia sa lokaat,
Tään kuultuas, niin kuolet. Mene sinä,
Vereni myrkky!

POSTHUMUS.

Taivas teitä kaitkoon
Ja kaikki hyvät täällä siunatkoon!
Ma menen.

(Poistuu.)

IMOGEN.

Kuolemassa ei voi tuskaa
Kovempaa olla.

CYMBELINE.

Sinä epäkelpo,
Mun oisit voinut nuorentaa; nyt vuoden
Ikääni lisäät.

IMOGEN.

Isä, kiukull' älkää

Pilatko itseänne; vihanne
Ei minuun pysty; kaikki pelot, tuskat
Sulompi tunne voittaa.

CYMBELINE.

Armotonko?
Nöyryyttä vailla?

IMOGEN.

Epäilyksess' aivan
Ja vailla toivoa, siis armoton.

CYMBELINE.

Sa kuningattareni ainoon pojan
Olisit saanut.

IMOGEN.

Onni etten saanut!
Ma kotkan valitsin ja pöllön vältin.

CYMBELINE.

Sait kerjäläisen; valtaistuimestain
Ois tullut halpa istuin.

IMOGEN.

Uuden loiston

Se oisi saanut.

CYMBELINE.

Kurja sinä!

IMOGEN.

Isä,

Syy teidän, että Posthumusta lemmin;
Hänestä mulle leikkiveikon teitte;
Hän vaimon ansaitsee jos millaisen;
Mun arvoni hän kaksin kerroin korvaa.

CYMBELINE.

Oletko hullu?

IMOGEN.

Melkein vain; mut taivas
Mua auttakoon! – Josp' oisin paimentyttö,
Ja lampurimme poika naapurista
Leonatukseni!

CYMBELINE.

Mieletönkö olet? —

(Kuningatar palajaa.)

Taas ovat yhtyneet; te ette tehnyt
Niin kuin mä käskin. Tyttö oiti pois
Ja salvan taa!

KUNINGATAR.

Mut malttukaahan! – Vaiti,
Vait, neiti, rakas tytär! – Ruhtinaani,
Nyt meidät jättäkää, ja lohdutaitkaa
Parhaanne mukaan.

CYMBELINE.

Hivukoon hän verta
Pisaran päivässä, ja houkkuuteensa
Näin kuolkoon vanhoillaan!

(Cymbeline seuralaisineen menee.)

KUNINGATAR.

Hyi! – Taipukaa!

(Pisanio tulee.)

Kas, tuossa palvelijanne. – Mitä tiedät?

PISANIO.

Herraani vastaan miekan veti prinssi,
Poikanne.

KUNINGATAR.

Eihän vaaraa?

PISANIO.

Vähän oli;
Mut herrani ei taistellut, vaan leikki,
Vähääkään kiihtymättä. Pari herraa
Erotti heidät.

KUNINGATAR.

Hyvä.

IMOGEN.

Poikanne

On isän ystävä ja puoltaa häntä. —
Maanpakolaista hätyyttää! – Mik' uljuus!
Oi, Afrikass' ett' oisivat he kaksin²
Ja minä siellä neuloin pistämässä
Sitä, ken väistyy! – Miksi herras jätit?

PISANIO.

Hän käski; itseään ei minun suonut
Satamaan saattaa; listan antoi siitä,
Mill' oisi minun teitä palveltava.
Jos käskette.

KUNINGATAR.

Hän alttiisti on aina
Sua palvelnut, ja, kautta kunniani,
Sen vastakin hän tekee.

PISANIO.

Nöyryn kiitos!

KUNINGATAR.

Kävellään hiukan.

² *Oi, Afrikast' ett' oisivat*, s.o. erämaassa, missä prinssillä ei olisi ketään puoltajaa.

IMOGEN.

Tule hetken päästä

Mun puheilleni. Täytyyhän sun toki

Isäntäs lähtö nähdä. Tavataan.

(Menevät.)

Kolmas kohtaaus.

Julkinen paikka.

(Cloten ja kaksi ylimystä tulee.)

1 YLIMYS. Prinssi hyvä, neuvoisin teitä muuttamaan paitaa; tappelun palavuudesta höyryätte kuin polttouhri. Mistä ilmaa virtaa ulos, siitä ilmaa virtaa sisäänkin; mikään ulkoilma ei ole niin terveellistä, kuin se, mikä teistä lähtee.

CLOTEN.

Jos olisi veressä paitani, niin sopisihan muuttaa. Haavoitinko häntä?

2 YLIMYS (syrjään). Et ikään; et edes hänen malttiaan.

1 YLIMYS. Vieläkö kysytte? Kuultava luurankale hänen ruumiinsa on, jos hän ei ole haavoittunut; avoin ajotie se on raudalle, jos ei se haavaa saanut.

2 YLIMYS (syrjään). Hänen rautansa teki niinkuin velkamies: kierteli takateitä.

CLOTEN.

Se konna ei mielinyt pitää puoliaan minua vastaan.

2 YLIMYS (syrjään). Ei, hän karkasi aina vain eteenpäin, suoraan silmillesi.

1 YLIMYS. Pitääkö puoltaan teitä vastaan; Teillä oli maata tarpeeksi itsellänne, mutta hän antoi teille vielä lisää: hän pakeni tantereelta.

2 YLIMYS (syrjään). Niin, yhtä monta tuumaa kuin mitä teillä on valtameriä. – Senkin hölmöt!

CLOTEN.

Olisin suonut, ett'eivät olisi väliimme tulleet.

2 YLIMYS (syrjään). Niinpä minäkin, kunnes olisit ottanut maasta mittaa, kuinka pitkä olet narri.

CLOTEN.

Ja että se naikkokin rakastaa mokomaa ja antaa minulle rukkaset!

2 YLIMYS (syrjään). Jos on syntiä tehdä oikea valinta, niin hän on kadotettu.

1 YLIMYS. Niinkuin aina teille sanoin, eivät pidä yhtä hänen kauneutensa ja hänen aivonsa; hän on hyvä kylttikuva, mutta heikosti olen nähnyt hänen älynsä heijastavan.

2 YLIMYS (syrjään). Hän ei paista narreihin; heijastus tekisi hänelle pahaa.

CLOTEN.

Tulkaa mukaan huoneeseeni. Voi, ettei tässä vahinkoa tullut!

2 YLIMYS (syrjään). Sitä en minä toivoisi, paitse jos aasi olisi kaatunut, joka ei ole suuri vahinko.

CLOTEN.

Tuletteko mukaan?

1 YLIMYS. Seuraan teidän ylhäisyyttäanne.

CLOTEN.

Ei, kaikki yhdessä joukossa.

2 YLIMYS. No niin, herra prinssi.

(Menevät.)

Neljäs kohtaus.

Huone Cymbelinen hovilinnassa.

(Imogen ja Pisanio tulevat.)

IMOGEN.

Jos voisit rantaan juuttua ja laivaa
Jokaista urkkia! Jos kirjoittaa hän,
Ja sit' en saa – oi, kirjeen kato oisi
Kuin kadotettu armo! Mitä viimeks
Hän lausui?

PISANIO.

Valtiaani, valtiaani!

IMOGEN.

Ja liinaa viuhtoi?

PISANIO.

Jopa suutelikin.

IMOGEN.

Tunteeton vaate, mua onnekkaampi! —
Ja siinä kaikki?

PISANIO.

Ei; niin kauan kuin
Voi saada minut silmin, korvin häntä
Muist' erottamaan, kannella hän viipyi
Ja viuhtoi hatuin, sormikkain ja liinoin,
Miten vain parhain mielenkuohultaan
Voi näyttää, kuinka vitkaan sielu lähti
Ja joutuun laiva.

IMOGEN.

Pieneltä kuin pääsky,
Viel' ehkä pienemmältäkin hän näytti,
Kun tarkkaamasta herkesit.

PISANIO.

Niin kyllä.

IMOGEN.

Min' oisin tuijottanut silmät puhki
Ja tähystellyt, kunnes etäisyydess'
Ois pieneks pienennyt kuin neulankärki,

Niin, seurannut siks, kunnes sääsken hahmost'
Ois ilmaksi hän siintynyt, ja sitten
Pois katseen kääntänyt ja kyynelöinyt. —
Mut sano, milloin hältä tiedon saamme?

PISANIO.

Ens tilaisuudessa, siit' olkaa varma.

IMOGEN.

En häntä hyvästellyt; paljon sievää
Ois ollut sanottavaa: kuinka häntä
Ma määräajoin ajattelin
Ja määrätavoin; vannottaa en saanut,
Ett' Italian naisille ei uhras
Hän oikeuttani ja kunniaansa;
En pyytää, että kuudelt' aamulla
Ja keskipäivällä ja keskiyöllä
Rukouksiss yhtyisimme, – silloin häntä
Taivaassa kohtaan; ehtinyt en antaa
Jäähyväis-suudelmaakaan, johon liittyi
Kaks taikasanaa, – kun jo isä tuli
Ja niinkuin pohjan hirmuviima taittoi
Ituunsa kukat kaikki.

(Hovinainen tulee.)

HOVINAINEN.

Kuningatar

Halaisi teidän korkeutenne seuraa.

IMOGEN.

Tee mitä sulle käsinkin. – Heti lähdän
Kuningattaren pateleille.

PISANIO.

Sen lupaan.

(Menevät.)

Viides kohtaus..

Rooma. Huone Philarion talossa.

(Philario, Jachimo, ranskalainen, hollantilainen ja espanjalainen tulevat.)

JACHIMO. Toden totta, herra, olen nähnyt hänet Britanniassa; hänen maineensa oli silloin nousemassa; hänestä odotettiin sitä arvon miestä, joksi hänet sittemmin yleisesti on tunnustettu; vaan silloin olisin voinut katsella häntä ilman vähääkään ihmettelyä, vaikkapa koko hänen avujensa luettelo olisi riippunut hänen sivullaan ja olisin sen siitä kohta kohdalta läpi lukenut.

PHILARIO. Puhutte siitä ajasta, jolloin hänessä oli vähemmän kuin nyt sitä, mikä tekee hänestä sekä sisällisesti että ulkonaisesti täydellisen.

RANSKALAINEN. Minä olen nähnyt hänet Ranskassa; siellä niitä oli monta, jotka osasivat katsoa aurinkoon yhtä tiukasti kuin hänkin.

JACHIMO. Se asia, että hän on nainut kuninkaan tyttären – jossa kohden hän on mitattava pikemmin vaimon kuin oman arvonsa mukaan – , saattaa hänet tietystikin suurempaan huutoon, kuin mitä hän itse teossa ansaitsee.

RANSKALAINEN.

Ja maanpakolaisuus sitten!

JACHIMO. Niin, ja niiden ylistelyt, jotka prinsessan lipunkantajina tätä surkeata eroa itkevät, ne ihmeteltävästi häntä suurentelevat, olkoonpa vain, että sillä tahtovat tukea prinsessan päätöstä – jonka muuten kevyt tykistö pian kumoon ampuisi – kun otti tuollaisen mitättömän kerjäläisen. Mutta mistä se tulee, että hän teidän luonanne oleskelee? Mitä teitä se tuttavuus on kierrellyt?

PHILARIO. Hänen isänsä ja minä olimme sotatovereita, ja usein olen saanut isää kiittää niinkin paljosta kuin hengestäni. – Tuossa se tulee, se brittiläinen. Ottakaa häntä vastaan niin, kuin teidänlaisten älymiesten tulee kohdella hänen-arvoistaan muukalaista.

(Posthumus tulee.)

Pyydän, eitä kaikki likemmin tutustutte tähän herraan, jota teille suosittelen jaloimpana ystäväni. Minkä-arvoinen hän on, sen näyttäköön aika; en tahdo häntä tässä hänen itsensä kuullen ylistellä.

RANSKALAINEN.

Hyvä herra, olemme tehneet tuttavuutta Orleansissa.

POSTHUMUS. Siitä ajasta olen teille velassa palveluksista, joita en alituisellakaan maksamisella koskaan saisi maksetuksi.

RANSKALAINEN. Liian suuriksi arvotte pieniä palveluksiani. Mielityökseni vain lepyttelin teitä ja omaa maanmiestäni toisiinne. Surkeaa olisi ollut, jos olisitte yhteen törmänneet niin murhaavissa aikeissa, kuin teillä silloin kummallakin oli, ja niin turhan ja perin joutavan asian tähden.

POSTHUMUS. Anteeksi, herra, olin silloin nuori matkustaja, joka ennemmin koetin olla omia kuulemiani noudattamatta, kuin annoin muiden kokemuksen kaikissa toimissa itseäni johdattaa; mutta kypsyneenkin ymmärrykseni mukaan – jos en sillä loukkaa, että sitä kypsyneeksi sanon – ei ollut riita-asiani niin aivan joutava.

RANSKALAINEN. Oli kyllä, miekan ratkaistavaksi, vallankin kahden sellaisen miehen välillä, joista, kaiken todennäköisyyden mukaan, toinen olisi tappanut toisen, tai molemmat kaatuneet.

JACHIMO.

Saisiko, olematta epäkohtelias, kysyä, mikä se riita oli?

RANSKALAINEN. Kaiketikin, minun luullakseni. Olihan asia julkinen ja sietää siis kieltämättä mainitsemista. Se oli hyvin sen asian kaltainen, josta eilen illalla riitelimme, jolloin jokainen meistä laveasti ylisteli oman maansa naisia. Tämä herra vakuutti – ja oli valmis verellään sen vahvistamaan –

että hänen oli kauniimpi, siveellisempi, viisaampi, puhtaampi, uskollisempi ja viettelykseen taipumattomampi, kuin yksikään meidän valionaisistamme siellä Ranskassa.

JACHIMO. Se nainen ei elä enää, tai ovat tämän herran hyvät luulot sittemmin muuttuneet.

POSTHUMUS.

Hänellä on vielä avunsa ja minulla mielipiteeni.

JACHIMO.

Älkää vain asettako häntä yhtä paljon ylemmäksi meidän italiattariamme.

POSTHUMUS. Jos niin minua ärsytetään kuin silloin Ranskassa, niin en tingi hänestä vähääkään, vaikka sillä tunnustaisinkin, että vain olen hänen ihailijansa enkä rakastajansa.

JACHIMO. Yhtä kaunis ja yhtä hyvä – jonkinlainen mukiin käypä vertaus! – olisi jo ollut liian kaunista ja liian hyvää Britannian naiselle. Jos hän on niin paljon edellä muista, joita olen havainnut, kuin tuo teidän hohtokivenne loistossa voittaa monta muuta, mitä olen nähnyt, niin täytynee tosin uskoa, että hän on monia muita parempi; mutta kaikista kalliinta hohtokiveä en ole vielä nähnyt, ettekä tekään täydellisintä naista.

POSTHUMUS. Häntä ylistin sen mukaan, miten paljon arvoa häneen panen; samoin menettelen kiveeni nähden.

JACHIMO.

Kuinka kalliina sitä pidätte?

POSTHUMUS.

Kalliimpana kaikkia maailman hyvyksiä.

JACHIMO. Joko on tuo verraton haltijattarenne kuollut, tai on joutava kapine hänestä voiton vienyt.

POSTHUMUS. Erehdytte. Toisen voi myydä tai antaa pois, jos on kyllin varaa ostamiseen tai ansiota lahjan saamiseen, toinen ei ole kaupan, se on sula jumalten lahja.

JACHIMO.

Jonkako jumalat ovat teille antaneet?

POSTHUMUS.

Jonka heidän armostaan aion pitää omanani.

JACHIMO. Niin, omananne nimeksi; sillä tiedättehän, että vieraskin lintu pulikoi naapurin lammikossa. Sormuksennekin voidaan varastaa; ja niin on noista kahdesta verrattomasta kalleudestanne toinen varsin heikko ja toinen sattuman varassa; viekkaan varkaan tai siinä suhteessa täydellisen hovimiehen voisi pistää päähän puijata teiltä sekä toinen että toinen.

POSTHUMUS. Teillä Italiassa ei ole niin täydellistä hovimiestä, että voisi haltijattareni kunnian valloittaa, vaikka sanottekin häntä heikoksi taistelemaan sen puolesta. En ollenkaan epäile, että teillä on suuri varasto varkaita; sittenkään en ole peloissani sormuksestani.

PHILARIO.

Lopettakaamme jo, hyvät herrat.

POSTHUMUS. Aivan mielelläni. Tämä arvoisa signori – kiitän häntä siitä – ei kohtele minua niinkuin vierasta; olemme alusta pitäen tuttavallisia.

JACHIMO. Viisi kertaa näin pitkällä puhelulla saisin minä voiton teidän kauniista haltijattarestanne, pakottaisin häntä väistymään, jopa antaumaankin, jos olisi minulla vain pääsy hänen luokseen sekä tilaisuus tutustua.

POSTHUMUS.

Ette, ette.

JACHIMO. Panen vetoa puolet omaisuudestani teidän sormustanne vastaan, joka panos minun luullakseni on enempi kuin tasavertainen; mutta vetoni koskeekin enemmän teidän luottamustanne kuin hänen kunniaansa; ja jotta sillä en mitenkään teitä loukkaisi, niin uskallan sovittaa koetukseni kehenkä naiseen hyvänsä.

POSTHUMUS. Petytte aika lailla liian rohkeassa luulossanne, enkä epäile, että saavutatte sen, minkä koetuksenne ansaitsee.

JACHIMO.

Minkä sitten?

POSTHUMUS. Epäyksen; vaikka koetuksenne, niinkuin sitä nimitätte, ansaitsisi enempääkin, nimittäin kuritusta.

PHILARIO. Jo riittää, hyvät herrat; tämä tuli liian äkkipäätä; antakaa asian kuolla niinkuin se syntyikin, ja pyydän, oppikaa paremmin tuntemaan toisianne.

JACHIMO. Panisin alttiiksi omani, vieläpä naapurinikin omaisuuden, sanojeni totuudesta.

POSTHUMUS.

Kenenkä naisen aiotte ottaa hyökkäyksenne esineeksi?

JACHIMO. Teidän, jonka uskollisuuden te pidätte

niin taattuna. Panen sormustanne vastaan kymmenentuhatta dukaattia vetoa siitä, että, jos minua suositatte siihen hoviin, missä haltijattarenne oleksii, ja suotte minulle tilaisuuden vain kahdesti häntä puhutella, niin tuon sieltä mukanani hänen kunniansa, jonka luulette olevan niin hyvässä tallessa.

POSTHUMUS. Kulmaa panen vetoa kulmaanne vastaan; sormukseni on minulle yhtä kallis kuin sormeni, se on osa siitä.

JACHIMO. Olette rakastaja ja sen vuoksi varovainen. Vaikka naisen lihasta maksaisitte miljoonan luotineljänneksestä, niin ette sittenkään voisi estää sitä pilaantumasta. Mutta huomaanpa, että teissä on hieman uskontoa, koska pelkäätte.

POSTHUMUS. Tuo vain lienee puhumatapaa teissä; vakavammat teillä on aikeet, luulisin.

JACHIMO.

Tiedän mitä puhun, ja otan tehäkseni mitä olen sanonut, sen vannon.

POSTHUMUS. Todellako? – Lainaan vain teille hohtokiveni siksi, kuin palajatte. Tehkäämme kirjallinen sopimus. Haltijattareni avut ovat suuremmat kuin teidän halpaimat ajatustenne suunnattomuus. Minä vaadin teitä tähän vetoon. Tuossa sormukseni!

PHILARIO.

Minä en salli vetoa.

JACHIMO. Kautta jumalien, se on jo tehty. – Jos en tuo teille riittävää todistusta siitä, että olen nauttinut haltijattarenne hempeintä hempeyttä, niin ovat minun kymmenentuhatta

dukaattiani teidän omanne; niinikään hohtokivenne. Jos minä väistyn ja hänen kunniansa jää niin eheäksi kuin te uskotte, niin hän, se teidän helmenne, ja tämä teidän helmenne ja minun kultani ovat teidän, – olettaen, että suositatte minulle vapaan pääsyn hänen luokseen.

POSTHUMUS. Suostun näihin ehtoihin; pankkaamme kirjaan kaikki kohdat. – Yhtä vain varaan itselleni: jos teette hyökkäyksen häntä vastaan ja suoraan minua vakuutatte siitä, että olette voittanut, niin en ole kauemmin vihamiehenne; hän ei ole sen arvoinen, että hänestä kannattaisi riidellä. Vaan jos hän pysyy raiskaamattomana ja te ette voi näyttää toteen vastakohtaa, niin ilkeästä luulostanne ja siitä haavasta, minkä olette hänen kunniaansa iskenyt, saatte minulle vastata miekallanne.

JACHIMO. Tuohon käteen! Sovittu siis! Kaikki tämä pantakoon laillisesti paperille. Ja sitten suoraa päätä Britanniaan! Rauta on taottava ennenkuin se jäähtyy. Toimitan kullan ja panetan kirjaan molemminpuolisen vetomme.

POSTHUMUS.

Päätetty.

(Posthumus ja Jachimo menevät.)

RANSKALAINEN.

Mitä luulette, tuleeko tästä mitään?

PHILARIO.

Signori Jachimo ei asiaa heitä? Seuratkaamme heitä, jos suvaitsette.

(Menevät.)

Kuudes kohtaus.

Britannia. Huone Cymbelinen hovilinnassa.
(Kuningatar, Cornelius ja hovinaisia tulee.)

KUNINGATAR.

Niin kauan kuin on kaste vielä maassa,
Ko'otkaa yrtit. Joutuun! Kell' on lista?

1 HOVINAINEN. Minulla, armo hyvä.

KUNINGATAR.

Joutuun siis! —

(Hovinaiset menevät.)

No, tohtor', onko mukananne rohdot?

CORNELIUS.

On, teidän korkeutenne; tässä ovat.

(Antaa hänelle pienen pullon.)

Mut, armo hyvä, älkää suuttuko —
Mua tunto käskee kysymään – miks multa
Vaaditte tätä myrkkyseosta,
Mi riuduttaen tappaa, tosin vitkaan,
Mut varmaan?

KUNINGATAR.

Ihmettelen, että moista
Minulta kysyt; oppilaasi olen
Jo kauan ollut, sulta oppinut
Tislaukset, mehunkeitot, suitsutukset,
Niin että kuningaskin usein pyytää
Mun laitteitani. Näin kun työssä vartun —
Jos et mua koko perkeleeksi luule —
Mun eikö tule tietojani muilla
Kokeilla laajentaa? Tään nesteen voimaa
Eläimiin koitan moisiin, joita hirttää
Ei kannata – en ihmisiin – : sen tehon
Näin huomaten, voin toisin ainein sitä
Taas vaimentaa ja näin sen vaikutuksen
Ja laadun selvittää.

CORNELIUS.

Oi, armo hyvä,
Kokeista moisista vain sydän paatuu,
Ja vielä inhoksi ja turmioksi
On moinen näky.

KUNINGATAR.

Ole huoletta! —

(Pisanio tulee.)

(Syrjään.) Imarteleva konna tuossa; häneen
Sit' ensin koitan. Herraansa hän puoltaa
Ja poikaani hän vihaa. – No, Pisanio! —
Täll' erää tohtori on työstään vapaa;
Te saatte mennä.

CORNELIUS (syrjään).

Epäiltävä olet,
Mut vikaa et voi tehdä.

KUNINGATAR (Pisaniolle).

Kuule, sinä!

CORNELIUS (syrjään).

En kärsi häntä. Saaneensa nyt luulee
Ihmeellisen ja hivuttavan myrkyn.
Ma hänet tunnen; moista hornan juomaa
Niin häijylle en anna. Minkä sai hän,
Se hetkeks tunnon turruttaa ja huumaa.
Sit' ensin varmaan koittaa kissaan, koiraan,
Ja sitten ylemmäksi; mut ei vaaraa
Sen tuottamassa valekuolemassa;
Ajaksi elo turteutuu, mut sitten
Vain vilkkaampana herää. Väärä luulo

Häll' on sen tehosta; ja minä olen
Mies rehellisin, näin kun petän häntä.

KUNINGATAR.

Sua kutsun, tohtori, kun tarvitsen.

CORNELIUS.

Nöyrimmät jäähyväiset, kuningatar!

(Menee.)

KUNINGATAR.

Yhäkö itkee? Pian ehkä tyyntyy
Ja järjelle suo sijan, missä tyhmyys
Nyt vallitsee, – vai mitä? Toimi sinä.
Tuo sana, että poikaani hän lempii,
Niin hetikohta olet yhtä suuri
Kuin herrasi, niin, suurempikin; sillä
Sen onni makaa turtana ja nimi
On kuolemallaan; palata ei voi hän,
Ei jäädä sinne, missä on; jos paikkaa
Hän muuttaa, kurjuuden vain vaihtaa toiseen,
Ja joka päivä eilispäivän työn
Hävittää hältä. Mitä hyvää varrot,
Jos turvaat kukistuvaan rakennukseen,
Jot' ei voi uusia ia joll' ei myöskään
Tukea ystävistä?

(Kuningatar pudottaa pullon; Pisanio ottaa sen maasta.)

Arvaa, mitä

Nyt maasta otit. Pidä vaivastasi.
Tuo laitokseni kuninkaan on hengen
Viidesti pelastanut. Parast' on se
Sydämmen vahvistusta. Ota, ota!
Se alkumyönti vain on lisäarmoon,
Jot' aion sulle. Emännälles kerro,
Kuink' asiat nyt on, – mut omastakaa.
Mink' onnen niität! Aattele, sull' yhä
On emäntäsi; poikani pait sitä,
Jok' auttaa sua; kuningasta vaadin
Sua korottamaan, miksi itse mielit;
Ja minä etupäässä, minä, joka
Sua tähän kehoitin, min' olen paljon
Sinulle velkaa. Kutsu naiseni.
Sanani muista. —

(Pisanio menee.)

Viekas, jäykkä mies

Ja horjumaton; herraansa hän puoltaa
Ja puolisota penää pysymään
Valassaan kiinni. – Jos hän tuota maistaa,
Jot' annoin hänelle, niin jää tuo nainen
Rakastajansa välimestä vaille,
Ja, jos ei mieltään muuta, kohta itse

Saa sitä maistaa. —

(Pisanio palajaa hovinaisten kanssa.)

Vai niin; – hyvä, hyvä!
Esikot, orvokit ja säynäänkukat
Kamariin viekää. – Hyvästi, Pisanio!
Sanani muista.

(Kuningatar ja hovinaiset menevät.)

PISANIO.

Kylläpä sen teenkin!
Mut ennen herraani kuin pettää hannon,
Käyn vaikka naruun; sen ma teille vannon.

(Menee.)

Seitsemäs kohtaous.

Toinen huone hovilinnassa.

(Imogen tulee.)

IMOGEN.

Isä julmuri ja äitipuoli viekas,
Aviovaimon kosijana hupsu,
Ja ylkä maanpaossa! – Oi, se ylkä!
Tuskaini huippu, oi! Ja ainaiset
Nuo solvaukset! Miks ei mua vieneet,
Kun veljet ryöstivät? Oi, kurjan kurjaa

Tuo loiston tavottelu! Onnenmyyrät
Nuo alhaiset, joill' on vain kainot toiveet,
Mut elo metinen! – Ken tulee? Hyi!

(Pisanio ja Jachimo tulevat.)

PISANIO.

Ylimys Roomasta, jok', armo hyvä,
Tuo kirjeen herraltanne.

JACHIMO.

Kalpenette?

Arvoisa Leonatus jaksaa hyvin;
Läheittää hellät terveisensä.

(Antaa hänelle kirjeen.)

IMOGEN.

Kiitos,

Ja herttaisesti tervetullut, herra!

JACHIMO (syrjään).

Kaikk' ulkoasu kuinka täydellistä!
Jos sielu yhtä rikas on, niin itse
Hän tarun Phoenix on, ja minä olen
Hukannut vedon. Rohkeus, avukseni!

Terästä minut päästä jalkaan, julkeus!
Tai väistyn taistellen kuin parttilainen,
Tai suoraa päätä pakenen.

IMOGEN (lukee). "Hän on miesten paraita, ja hyvydestään olen hänelle loppumattomassa kiitollisuuden velassa. Kohtele häntä sen mukaan, miten suureksi katsot luottamustani, — Leonatus."

Sen verran luen ääneen?
Mut lopustakin olen kiitollinen,
Sisintä sydäntä se lämmittää. —
Te olette niin tervetullut, herra,
Kuin sanoin saatan lausua, ja työssä
Sen näyttää tahdon.

JACHIMO.

Kiitos, jalo rouva! —
Haa! Onko miehet hupsut? Luonto heille
Silmätkö antoi nähdä taivaan laen
Ja maan ja meren rikkaudet kaikki,
Selittää tulipallot taivahalla
Ja rannan määrättömät sorajyvät,
Ja somaa emme rumast' erottaisi
Näin oiva laseilla?

IMOGEN.

Mik' ihmetyttää?

JACHIMO.

Ei silmän syytä: kahden moisen väliss'
Apinakin se toista irmastaisi
Ja toista liehisi; ei järjen liioin:
Tuon kauneuden tajuu hupsu siinä
Kuin viisaskin; ei myöskään halun: saasta,
Noin kirkkaan puhtauden kanssa rinnan,
Ajaisi himon tyhjääns' okselle,
Eik' yllyttäisi nälkää.

IMOGEN.

Mik' on teidän?

JACHIMO.

Yltäinen tahto tuo, – tuo kylllytetty,
Mut kylläymätön himo – aami täysi,
Mut vuotava, – se, lampaan nieltyänsä,
Sen rapaa vielä isoo.

IMOGEN.

Mikä vaivaa?

Voitteko hyvin?

JACHIMO.

Kiitos, rouva; hyvin.

(Pisaniolle.) Teit', ystävä, ma pyydän: tuonne ulos
Jäi palvelijani, häntä etsikää,
Hän outo on ja ujo.

PISANIO.

Menoss' olin

Juur' häntä tervehtämään.

(Menee.)

IMOGEN.

Mun ylkän'.

Hyvinkö voi hän yhä?

JACHIMO.

Hyvin, rouva.

IMOGEN.

Ja iloisella mielin? Eikö totta?

JACHIMO.

Iloinen varsin; toist' ei muukalaista
Niin hullun hauskaa; irstas brittiläinen
Nimenä hällä onkin.

IMOGEN.

Täällä oli
Hän surunvoipa, usein ilman syytä.

JACHIMO.

En suruisena häntä koskaan nähnyt.
Häll' yli toverina ranskalainen,
Yleä herra, jolla nähtävästi
On kotimaassa helttu; niinkuin pätsi
Hän huokailee, ja hauska brittiläinen,
Ylkänne, nauruun nikahtuu ja huutaa:
"Haleta olen, nähdessäni miehen, —
Mi tietää kokeistaan ja kuulemistaan,
Mit' on ja mitä täytyy naisen olla, —
Vapaudessaan kaiholl' ikävöivän
Orjuuden paulaa."

IMOGEN.

Minun miehenikö?

JACHIMO.

Niin, silmät naurust' aivan vettyneinä!
Hupia kuulla, kuinka ranskalaista
Hän ilkkuu; paljonhan on, tietköön taivas,
Monikin moitittava.

IMOGEN.

Hän ei toki.

JACHIMO.

Ei hän; mut kiitollisemp' olla hänkin
Sais taivaan lahjasta; se häneen nähden
On paljon; teihin nähden – jolle annan
Ylimmän arvon – tuota ihmettelen,
Ihanpa säälin.

IMOGEN.

Mitä säälitte?

JACHIMO.

Kaht' olentoa sydämmestäni.

IMOGEN.

Minäkö toinen? Minuun katselette.
Mit' inhaa minussa on säälittävää?

JACHIMO.

Voi, kurjaa! Piilee päivän kirkkautta
Ja tyytyy tyrmän talituohukseen.

IMOGEN.

Hyv' olkaa, suora vastuu kyselmiini:
Minua miksi säälitte?

JACHIMO.

Siksi että
Muut nauttii teidän – olin sanoa —
Mut kosto taivaan on, ei minun tule
Puhua siitä.

IMOGEN.

Tietävän te näytte
Jotakin mua koskevaa. Siis suoraan —
Kosk' usein pahempaa on pahan pelko
Kuin varmuus siitä, sillä varma joko
On auttamaton taikka voi sit' auttaa,
Jos ajoissa sen tietää – mikä samass'
Ajaa ja suistaa teitä?

JACHIMO.

Nuo jos posket
Mun oisi, huulten kylpeä; tuo käsi,
Min pelkkä kosketuskin ajaa sielun
Uskollisuutta vannomaan; tuo muoto,
Mi silmän hurjan lennon kahlehtien
Itseensä kiintää, voisinko – hyi, sentään! —
Kuolailla huulia niin likaisia
Kuin Capitolin portaat, puistaa kättä,
Jonk' ainainen on petos paaduttanut —
Ei työ, vaan petos – , tirkistellä silmään
Niin haljakkaan kuin savuava tuohus,
Jost' iهران elta löyhkää? Paras, että
Yhtaikaa kaikki hornan vaivat kohtais
Moist' ilkiötä.

IMOGEN.

Mieheni, ma varon,
Britannian unhotti.

JACHIMO.

Ja itsensäkin.
Ei tuosta vaivaisvaihdost' oisi mulla
Halua kannella, mut kauneutenne
Se tunnon pohjukasta kielelleni

Sanoman loihti.

IMOGEN.

Muut' en kuulla tahdo.

JACHIMO.

Olento kallis! Kohtalonne säälin
Luo sydämmeeni ja mun sairaaks saattaa.
Noin kaunis nainen, valtiaaksi luotu,
Jost' arvo nousis suuren kuninkaankin,
Luuskainko vertainen, joit' ostetaan
Sill', eläkkeellä, minkä itse maksaa —
Kuppaisten aattain, jotka kullasta
Panevat kaupan kaikki taudit, mitä
Mädännys siittää, – kaltattujen haaskain,
Jotk' itse myrkyn myrkyttävät! Kostoon!
Tai äitinne ei kuningatar ollut
Ja suuren sukupuunne häpäisette.

IMOGEN.

Vai kostoon! Kuinka kostaa? Tuo jos totta —
Mut sydän mull' on moinen, ettei korvat
Sit' äkin petä – niin, jos se on totta,
Niin kuinka kostaa?

JACHIMO.

Kuin Dianan pappi
Vilussa vuoteessako viruisitte,
Kun kiusaksenne hän ja rahoillanne
Himoissa telmii riettaissa? Ei, koston!
Ma itse tarjoun lemmen uhriks teille,
Ja, jalompana tuota uskotonta,
Lujasti pysyn rakkaudessanne
Vakaana vaiteliaana.

IMOGEN.

Hoi, Pisanio!

JACHIMO.

Valani saanko huulillenne painaa?

IMOGEN.

Pois!
Kirotot korvani, kun näinkin kauan
Sua kuuntelivat! – Kunnon mies jos oisit,
Niin hyvettä sä puolustaisit, etkä
Noin kummaa, halpaa pyydetty' ilmi toisi.
Häpäiset miestä, jolle yhtä vieras
On moinen työ, kuin sulle kunnia,
Ja kiusaat naista, joka sua kammoo
Kuin ikään paholaista. – Hoi, Pisanio! —

Isäni, kuningas, on tiedon saapa
Sun aikeistas; jos kärväs muukalainen
Hovia näin saa kaupantekoon käyttää
Kuin roomalaista saunaa³ ja näin julki
Eläimen kiihkaans' ilmaista, ei isä
Hovistaan paljon välitä ja lainkaan
Ei tyttärestään huoli. — Hoi, Pisanio! —

JACHIMO.

Oi; sinä, onnellinen Leonatus!
Tuo vaimos luottamus se uskomusta
Myös sulta vaatii, ja sun puhdas hyvees
Häneltä ehdotonta luottamusta. —
Oi, siunattuna kauan eläkää,
Te, vaimo miehen parhaan, mitä maassa
On missäkään; te puolisona myöskin
Parahan miehen arvoinen! Oi, anteeksi
Koitella tahdoin, syvällekö juurtui
Tuo luottamuksenne; nyt hänet jälleen
Teen siksi, mikä on hän. Hän on mies
Tavoiltaan puhtain, moinen pyhä noita.
Ett' ympärilleen laumoja hän kokoo
Ja voittaa puolen mailman sydämmet.

IMOGEN.

³ *Kuin roomalaista saunaa.* Roomalaiset saunat olivat huonossa huudossa.

Te parannusta teette.

JACHIMO.

Miesten kesken

Kuin taivahinen jumala hän istuu
Ja kunnioitust' yliluonnollista
Saa osaksensa. Älkää pahastuko,
Ylevä prinsessa, ett' uskalsin
Valeilla teitä koitella; mut tää vaan
Todistaa suurta älyänne miehen
Niin jalon valinnassa, mik' ei koskaan
Voi harhaan viedä. Rakkaudesta häneen
Näin teitä seulon; mutta vihneettömäks
Olette luotu, erilaiseks muista.
Siis pyydän, anteeks suokaa.

IMOGEN.

Hyvin kaikki.

Hovissa minun valtani on teidän.

JACHIMO.

Nöyrimmät kiitokset! Unohtaa olin
Anoa pientä armotyötä, joka
On tärkeää ja miestännekin koskee.
Pait mua, monta hyvää ystävää
On toimest' osakkaana.

IMOGEN.

Mitä on se?

JACHIMO.

Tusina roomalaisia ja myöskin
Miehenne – paras sulka siivessämme —
Ko'onneet ovat lahjan keisarille;
Mun oli toimeni se Ranskast' ostaa:
Hopeinen, kallis pöytäkalusto
Ja juveleita rikas valikoima;
Suur'arvoinen se on, ja muukalaisna
Sen säilymisest' olen levoton.
Suvaitsetteko huostaanne sen ottaa?

IMOGEN.

Mielisti; kunniani turviss' on se,
Kosk' osakas on mieheni; sen kätken
Ma makuusuojaani.

JACHIMO.

Se kirstuss' on,
Väkeni sitä valvoo. Saanko vallan
Sen teille lähettää vain ensi yöksi;
Huomenna laivaan astun.

IMOGEN.

Älkää!

JACHIMO.

Kyllä;

Sanani rikon, kotimatkaa vielä
Jos lykkään. Galliasta tulin tänne,
Kun teidän korkeutenne luona varmaan
Lupasin käydä.

IMOGEN.

Kiitos vaivoistanne!

Mut huomenn' älkää menkö.

JACHIMO.

Täytyy, rouva.

Suvaitkaa siis, jos mieli kirjeen kautta
Miestänne tervehtää, se heti tehdä.
Mun aikani jo ohi on, ja kiire
On lahjan antamisen.

IMOGEN.

Kirjoitan.

Kirstunne tuokaa; turvass' on se täällä

Ja ehjänä sen saatte. Tervetullut!

(Menevät.)

TOINEN NÄYTÖS

Ensimmäinen kohtaus.

(Cloten ja kaksi ylimystä tulee.)

CLOTEN. Onko nähty mokomaa huonoa onnea! Liipaisin jo pääpalloa, kun toisella heitolla palloni työnnettiin pois. Olin pannut vetoa sata puntaa; ja sitten tuollainen saakelin tolvana moittii minua kiroilemisesta! Ikäänkuin olisin häneltä valani lainannut enkä saisi niitä tuhлата mielin määrin.

1 YLIMYS. Mitä hän sillä voitti? Te löitte pallollanne läven hänen päähänsä.

2 YLIMYS (syrjään). Jos hänellä ei olisi ollut älyä enemmän kuin lyöjällä, niin olisi se juossut kaikki kuiviin.

CLOTEN. Jos ylimyksellä on halua kiroilla, niin ei kenenkään sivullisen ole valta hänen valojaan typistää. Häh!

2 YLIMYS. Ei, prinssi. (Syrjään.) Eikä niiltä korvia leikata.

CLOTEN.

Saakelin koira! – Minäkö hänelle hyvitystä?

Olisipa vain ollut minun säätyluokkaani!

2 YLIMYS (syrjään). Niin, sitä narrin luokkaa.

CLOTEN. Ei mikään maailmassa niin minua harmita. – Rutto viekөөn! Voi, ett'en olisi niin ylhäinen kuin olen! Eivät tohdi tapella minun kanssani sen vuoksi, että kuningatar on äitini. Jok'ainoa renttu-jaakko saa halunsa täydestä tapella, vaan minun täytyy kävellä edes takaisin kuin kukko, johon ei kukaan uskalla

kajota.

2 YLIMYS (syrjään). Kukko olet, oikein salvökukko; ja kieut siinä, narrinkypäri päässä.

CLOTEN.

Sanotko mitä?

2 YLIMYS. Ei sovi teidän ylhäisyytenne käydä käsiksi joka tolvanaan, jota loukkaatte.

CLOTEN.

Ei niin, tiedän sen; mutta minun sopii loukata alempiani.

2 YLIMYS. Niin, se sopii teidän ylhäisyydellenne yksin.

CLOTEN.

No, sitähan minäkin sanon.

1 YLIMYS. Oletteko kuullut, että eräs muukalainen on tänä iltana tullut hoviin?

CLOTEN.

Muukalainen! Ja sitä kummaa minä en tiedä?

2 YLIMYS (syrjään). Kumma hän on itse, eikä sitä tiedä.

1 YLIMYS. Tänne on tullut italialainen, joku Leonatuksen ystävä, arvellaan.

CLOTEN. Leonatus! Henkipatto konna! Ja se on tuo toinenkin, olkoon kuka hyvänsä. Kuka teille tästä muukalaisesta kertoi?

1 YLIMYS. Eräs teidän ylhäisyytenne kantapojista.

CLOTEN.

Sopineeko minun käydä häntä tervehtimässä? Eihän se liene alentavaa?

1 YLIMYS. Teitä, prinssi, ei voi alentaa.

CLOTEN.

Ei vähällä, luulisin.

2 YLIMYS (syrjään). Olet kieltämätön narri; mikä sinusta sikiää, ei siis ole alentavaa, kun se on narrimaista.

CLOTEN. Tulkaa, tahdon nähdä tuota italialaista. Mitä tänään päivällä pallopelissä menetin, sen voitan häneltä takaisin illalla. No, tulkaa!

2 YLIMYS. Tulen jälestä, prinssi hyvä.

(Cloten ja ensimmäinen ylimys menevät.)

Niin liukas perkele, kuin hänen äitins',
On moisen aasin synnyttänyt! Äiti
Älyllään kaikki kaataa! Poika, vaikka
Ois päällään, ei vois kahta kahdeksasta
Vähentää kuudeksi. Prinsessa raukka,
Ihana Imogen, oi, mitä kärsit!
Tuoss' isä, jota äitipuoli ohjaa;
Tuoss' äiti, joll' on aina häijyt juonet;
Kosija inhempi, kuin mit' on miehes
Maanpakokaan ja kuin se eron kauhu,
Mill' uhkaa hän! Sun kunniasi muurit
Tuetkoon taivas, kauniin sielus templin
Lujaksi varatkoon, niin että taaskin
Saat ylkäsi ja tämän kauniin maaskin!

(Menee.)

Toinen kohtaus.

Makuuhuone; nurkassa kirstu.

(Imogen, vuoteessa, lukien; kamarineitsyt.)

IMOGEN.

Ken siellä? Helenako?

KAMARINEITSYT.

Tässä, rouva.

IMOGEN.

Mitä on kello?

KAMARINEITSYT.

Puoliyö on kohta.

IMOGEN.

Siis kolme tiimaa lu'in. Silmä raukee.

Jäin tuohon; taita lehti. Nukkumaan!

Pois älä tulta vie, sen anna palaa.

Jos heräät ennen neljää, ole hyvä

Ja mua huuda. Uni minut valtaa. —

(Kamarineitsyt poistuu.)

Jumalat, turvihinne antaun?
Yön kiusahengiltä ja keijusilta
Mua varjelkaa ja kaitkaa!

(Nukkuu. Jachimo nousee esiin kirstusta.)
JACHIMO.

Sirkka laulaa,

Ja työstä vaivaantunut ihmishenki
Unessa virkistäytyy. Näin Tarqvinius
Kaislalla hiipi, kunnes havahdutti
Puhtauden, jonka raiskas. – Cytherea,
Kuink' olet kaunis tuossa! Raikas lilja,
Yöliinaa valkeampi! Tohtisinko?
Yks muisku vain! – Rubiinit verrattomat,
Somasti viettelevät! – Hengellään hän
Lemustaa koko huoneen! Tulen liekki
Päin häntä kääntyy, silmälautain alta
Tähystäin valoja, joit' uudinpari
Nyt peittää sinivalkoinen ja reunass'
Ihana taivaan väri. – Mutta toimeen!
Huonetta tarkkaan, kaikki panen kirjaan: —
Nuo taulut tuossa, – tuossa ikkuna, —
Tuo vuoteen koristus, – tapetit, kuvat, —
Kas noin, kas noin, – ja kuvausten aine. —
Ah! Nyt vaan täytteheksi ruumiin luomi;
Se todistaisi enemmän kuin kaikki
Tuhannet pikkuseikat nuo. Oi, uni,
Sa kuolon apina, hänt' uuvuta!

Ja tuntos' olkoon niinkuin hautakuorin
Kuvapatsaan!⁴ – Irti! Irti! —

(Ottaa häneltä rannerenkaan.)

Yhtä höllä

Kuin gordilainen solmu oli luja! —
Mun on se! Todistus tää ulkonainen —
Yht' ankara kuin tunnon sisällinen —
Se saanee hänen puolisonsa raivoon. —
Nisässä vasemmassa tuoss' on luomi,
Viistäplikäs kuin rusepisarat
Esikon kuvussa! Kas, siinä näyte
Lakia lujempi! Tuo salamerkki
Saa miehen luuloon, että lukon särjin
Ja vaimoltaan vein kunniansa aarteen.

⁴ *Niinkuin hautakuorin kuvapatsaan.* Tarkoittaa vanhoissa tuomiokirkoissa tavattavia hautapatsaita, joissa kuolleet kuvataan nukkuviksi kädet ristissä.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.